

SAMSUN SAĞLIK BİLİMLERİ DERGİSİ

JOURNAL OF SAMSUN HEALTH SCIENCES

e-ISSN: 1309-8543

Volume/Cilt: 13 Issue/Sayı: 1

Nisan / April 2022

SAMSUN SAĞLIK BİLİMLERİ DERGİSİ

e-ISSN: 2791-9722

2022 Cilt: 7 Sayı: 1

JOURNAL OF SAMSUN HEALTH SCIENCES

e-ISSN: 2791-9722

2022 Volume: 7 Issue: 1

Ondokuz Mayıs Üniversitesi adına sahibi /
Owner on behalf of Ondokuz Mayıs University

Prof. Dr. Yavuz ÜNAL

Rektör / Rector

Editörler / Editors

Prof. Dr. Murat TERZİ

Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI

Yazı İşleri Müdürü / Responsible Manager

Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI

Editör Yardımcısı / Assistant Editor

Dr. Öğr. Üye. Nuran MUMCU

Yayın Kurulu / Editorial Board

Dr. Öğr. Üye. Nuran MUMCU

Dr. Öğr. Üye. Figen ÇAVUŞOĞLU

Dr. Öğr. Üye. Emine KOÇ

Dil Editörü / Proof Reading

Doç. Dr. Zerrin EREN (English)

İstatistik Editörü / Statistic Editor

Prof. Dr. Kamil ALAKUŞ

Grafik Editörleri / Graphic Editors

Öğr. Gör. Dr. Zeynep UZDİL

Arş. Gör. Dr. Özge ÖZ YILDIRIM

Arş. Gör. Cansev BAL

Arş. Gör. Güven SONER

Mizanpaj/Layout

OMÜ Yayın Koordinatörlüğü

Mizanpaj Editörleri / Layout Editors

Yeter DEMİR

Kismet AYDIN

Özlem TEKİNER

Cemre ASLAN

Abdussemet YAPALIKAN

Mertcan TURAL

Sekreter / Secretary

Araş. Gör. Mehmet Korkmaz

Yayın Yeri ve Tarihi/Publication Place and Date

Samsun, Nisan/ April 2022

Tarandığı İndeksler

INFOBASE INDEX

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

SOBIAD

YAYIN DANIŐMA KURULU / ADVISORY BOARD

Ayşe AL
Ankara Medipol Üniversitesi
Ankara, Türkiye

Ayőegül ÖZCAN
Nevőehir Hacı Bektaői Veli ni.
Nevőehir, Türkiye

Ayten YAVUZ YILMAZ
Recep Tayyip Erdoėan ni.
Rize, Türkiye

Dafalla M. ALAM-ELHUDA
University of Khartoum
Khartoum, Sudan

Elif DİKMETAő YARDAN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Samsun, Türkiye

Gülsüm ÇAMUR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Samsun, Türkiye

Hacer GÖK UğUR
Ordu Üniversitesi,
Ordu, Türkiye

Hajjah Bibi Florina ABDULLAH
Lincoln University College
Selangor, Malaysia

Mirza ORUÇ
University of Zenica
Zenica, Bosnia and Herzegovina

zen KULAKAÇ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Samsun, Türkiye

Yasemin AYDIN KARTAL
Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Istanbul, Türkiye

Yeşim AKSOY DERYA
İnönü Üniversitesi
Malatya, Türkiye

Zeliha KOÇ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Samsun, Türkiye

BU SAYININ HAKEMLERİ /
ADVISORY BOARD (THIS ISSUE)

Abdulkadir ÖZGÜR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Gülşen DELİKANLI AKBAY
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Atiye KARAKUL
Tarsus Üniversitesi

Gürkan KAPIKIRAN
Malatya Turgut Özal Üniversitesi

Ayla HENDEKÇİ
Giresun Üniversitesi

Hacer GÖK UĞUR
Ordu Üniversitesi

Ayşe ÇAL
Ankara Medipol Üniversitesi

İshak AYDEMİR
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Bahar ÇİFTÇİ
Atatürk Üniversitesi

Keziban AMANAK
Adnan Menderes Üniversitesi

Büşra AYHAN
Gazi Üniversitesi

Merve Şeyda KARAÇİL ERMUMCU
Akdeniz Üniversitesi

Dilek KÜÇÜK ALEMDAR
Ordu Üniversitesi

Murat CEYHAN
Adıyaman Üniversitesi

Esra TURAL BÜYÜK
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Nesrin İLHAN
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Fatih EMEN
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Neşe KARAKAŞ
Malatya Turgut Özal Üniversitesi

Fiğen ÇAVUŞOĞLU
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Nevin USLU
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Gülây YILMAZ
Yozgat Bozok Üniversitesi

Nilgün ŞENTÜRK
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Nurcan KOLAÇ
Marmara Üniversitesi

Veli DUYAN
Ankara Üniversitesi

Pınar SÖKÜLMEZ KAYA
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Yasemin ÇEKİÇ
Ankara Üniversitesi

Pınar PEKER
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

Yasemin ERTAŞ ÖZTÜRK
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Selda RIZALAR
Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Yeşim AKSOY DERYA
İnönü Üniversitesi

Sema ÜSTÜNDAĞ
Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Yurdağül GÜNAYDIN
Bozok Üniversitesi

Tuğba SOLMAZ
Tokat Sağlık Bilimleri Fakültesi

Zekai TARAKÇI
Ordu Üniversitesi

Tuncay YEŞİLKAYNAK
Kahramanmaraş Sütçü İmam
Üniversitesi

Zümrüt ŞAHİN
Kafkas Üniversitesi

Ummahan YÜCEL
Ege Üniversitesi

Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi /Journal of Samsun Health Sciences;

yılda üç kez yayımlanan hakemli bilimsel süreli bir yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlara aittir. Yazılar; yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayınlanamaz.

Yazışma Adresi / Corresponding Address

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi (Dergi) Kurupelit / SAMSUN

Tel: +90 362 457 6020 / +90 362 312 1919 **Fax:** +90 362 457 6926

e-mail: jhsh@omu.edu.tr **web:** <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jshs>

İÇİNDEKİLER

Derleme Makalesi/Review Article

ALZHEİMER HASTALIĞINDA VİTAMİNLERİN ROLÜ 1-18

THE ROLE OF VITAMINS IN ALZHEIMER'S DISEASE

Seçil MÜDERRİSOĞLU, Gül Fatma YARIM

DİYABETES MELLİTUSTA TIBBİ BESLENME YAKLAŞIMLARI 19-28

MEDICAL NUTRITION APPROACHES IN DIABETES MELLITUS

Bahtınur TAŞCI, Nuray İPEKÇİ, Canan ASAL ULUS

ÇEVRESEL VE SAĞLIKLI BESLENME: SÜRDÜRÜLEBİLİR DİYETLER 29-46

ENVIRONMENTAL AND HEALTHY NUTRITION: SUSTAINABLE DIETS

Semiha KADIOĞLU, Pınar SÖKÜLMEZ KAYA

METALOLENLER VE SAĞLIK ALANINDA KULLANIMI 47-56

METALLOCENES AND THEIR USE IN HEALTH

Esra KALEM

**UZAY ORTAMININ ASTRONOTLARIN DUYUSAL VE MOTOR SİSTEMLERİ ÜZERİNE
ETKİSİ VE UZAY HAREKET HASTALIĞI 57-64**

*THE EFFECT OF SPACE ENVIRONMENT ON SENSORY AND MOTOR SYSTEMS OF
ASTRONAUTS AND SPACE MOTION SICKNESS*

Serdar SARITAŞ, Sultan TARLACI

SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA MOBBİNG 65-74

MOBBING IN HEALTHCARE WORKERS

Ayşe METİN, Özen KULAKAÇ

GÖÇÜN KADINA ETKİLERİ VE SOSYAL HİZMET..... 75-88

EFFECTS OF MIGRATION ON WOMEN AND SOCIAL WORK

Emel TOPAK, Gülsüm ÇAMUR

Araştırma Makalesi/Research Article

**ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN VE OLMAYAN ÇOCUKLARDA YARALANMA
RİSKİNİN VE SIKLIĞININ KARŞILAŞTIRILMASI..... 89-98**

*COMPARISON OF THE RISK AND FREQUENCY OF INJURIES AMONG CHILDREN WITH
OR WITHOUT INTELLECTUAL DISABILITIES*

Merve KOYUN, Candan ÖZTÜRK, Hatice YILDIRIM SARI

AİLELERİN COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE ÇOCUKLARININ SAĞLIĞINI KORUMAK VE GELİŞTİRMEK İÇİN BAŞVURDUKLARI GELENEKSEL TAMAMLAYICI ALTERNATİF TEDAVİ YÖNTEMLERİ (GETAT)..... 99-112

TRADITIONAL COMPLEMENTARY ALTERNATIVE TREATMENT METHODS (GTAT) USED BY FAMILIES TO PROTECT AND IMPROVE CHILDREN'S HEALTH DURING THE COVID-19 OUTBREAK

Esra TURAL BÜYÜK, Hatice UZŞEN, Merve KOYUN, Hayrunnisa LEZGİOĞLU, Tuğba SARI, Zehra ÇAKIR

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE COVID KORKUSUNUN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ 113-124

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF COVID FEAR ON QUALITY OF LIFE IN UNIVERSITY STUDENTS

Kübra TEMUR, Gamze ÜNVER, Türkiz VERİMER

A SCHOOL NURSING HEALTH SCREENING PROGRAM IN TURKEY: A PILOT STUDY 125-140

TÜRKİYE'DE OKUL SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ TARAMA PROGRAMI: PİLOT ÇALIŞMA

Merve KOLCU, Selda ÇELİK, Rabiye GÜNEY, Merdiye ŞENDİR

15-18 YAŞ ARASI ADÖLESLANLARDA DUYGUSAL YEME DAVRANIŞININ BESLENME DURUMUNA ETKİSİ 141-152

THE EFFECT OF EMOTIONAL EATING BEHAVIOR ON NUTRITIONAL STATUS IN ADOLESCENTS AGED BETWEEN 15-18 YEARS

Yasemin AÇAR, Pınar SÖKÜLMEZ KAYA

DETERMINING THE EFFECTS OF FREE SESSIONS ON EPISTEMOLOGICAL BELIEFS, CRITICAL THINKING DISPOSITION AND METACOGNITIVE AWARENESS OF NURSING STUDENTS TAKING RESEARCH COURSE 153-166

SERBEST OTURUMLARIN ARAŞTIRMA DERSİ ALAN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EPİSTEMOLOJİK İNANÇLARINA, ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİNE VE ÜSTBİLİŞSEL FARKINDALIKLARINA ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

Filiz ÖZKAN, Handan ZİNCİR, Derya DAĞDELEN

TÜRKİYE'DE KADINA YÖNELİK ŞİDDET KONUSUNDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERDEKİ GENEL EĞİLİMLERİN BELİRLENMESİ: NİTEL BİR DOKÜMAN ANALİZİ 167-182

IDENTIFICATION OF THE GENERAL TENDENCIES IN GRADUATE THESES ON VIOLENCE AGAINST WOMEN IN TURKEY: A QUALITATIVE DOCUMENT ANALYSIS

Funda ÇİTİL CANBAY, Elif Tuğçe ÇİTİL

KADINLARIN TAMAMLAYICI ALTERNATİF TEDAVİYE YÖNELİK TUTUMLARININ COVID-19 KORKUSUYLA İLİŞKİSİ..... 183-192

THE RELATIONSHIP BETWEEN WOMEN'S ATTITUDES TOWARDS COMPLEMENTARY ALTERNATIVE THERAPY AND FEAR OF COVID-19

Hacer ÜNVER, Kevser IŞIK, Zeynep ÜNVER

YAŞLILARDA DÜŞME RİSKİ, KORKUSU VE DÜŞME DAVRANIŞLARI İLE DÜŞMEYE YÖNELİK EVDE BAKIM GEREKSİNİMLERİNİN İNCELENMESİ 193-208

INVESTIGATION OF HOME CARE NEEDS AND FALLING WITH RISK, FEAR, AND FALLING BEHAVIORS IN ELDERLY

Şennur CANER , İlknur AYDIN AVCİ

ENDOTRAKEAL TÜP VEYA TRAKEOTOMİ İLE MEKANİK VENTİLASYON UYGULANAN HASTALARIN AĞIZ HİJYENLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI 209-216

COMPARISON OF THE ORAL HYGIENE OF PATIENTS WHICH WAS APPLIED WITH MECHANICAL VENTILATION WITH ENDOTRACHEAL TUBE OR TRACEOSTOMY

Nalan SARAÇ , Dursun Mehmet MEHEL, Rümeyza KARAÇUHA SÜRÜCÜ, Asuman MEHEL

YOĞUN BAKIM HEMŞİRELERİNİN BAKIM VERİCİ ROLLERİNE İLİŞKİN TUTUMLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ 217-228

EVALUATION OF INTENSIVE CARE NURSE'S ATTITUDES REGARDING THE ROLE OF CARE GOVERNERS IN TERMS OF SOME VARIABLES

Tuba YILMAZ BULUT, Mesiya AYDIN, İlknur AYDIN AVCİ

EBEVEYNLERİN SAĞLIK ALGISI VE AKILCI İLAÇ KULLANIM TUTUMLARI...229-246

PARENT'S HEALTH PERCEPTION AND ATTITUDES OF RATIONAL DRUG USE

Ayşe Betül KAYA, Funda KARDAŞ ÖZDEMİR

COVID-19 PANDEMİSİNDE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DEĞİŞEN YAŞAMLARI VE ONLINE (ÇEVİRİMİÇİ) EĞİTİMLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA..... 247-266

A RESEARCH ON THE CHANGING LIVES OF UNIVERSITY STUDENTS AND THEIR ONLINE EDUCATION IN THE COVID-19 PANDEMIC

Gülsüm ÇAMUR, Ercümend ERSANLI, Bilge ABUKAN, Fatma CANIM

PEDİATRİ HEMŞİRELERİNİN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYLERİ 267-277

THE EFFECT OF THE SOCIAL BODY PERCEPTION OF PEDIATRIC NURSES ON THE LEVELS OF HEALTH LITERACY

Zeliha ÇINKIL, Esra TURAL BÜYÜK